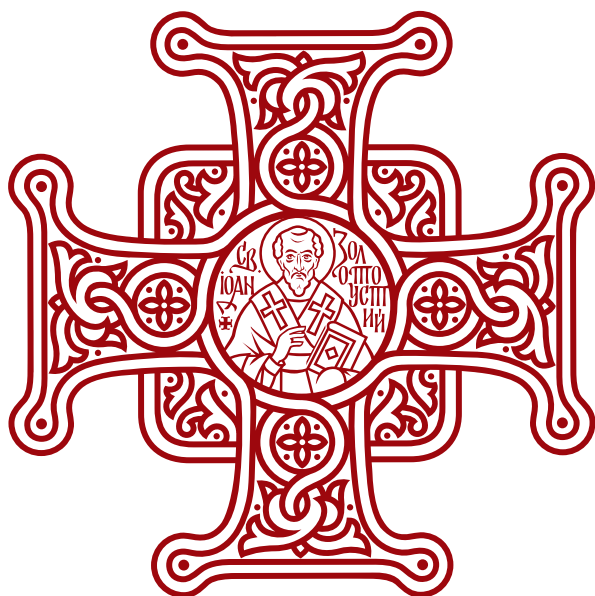

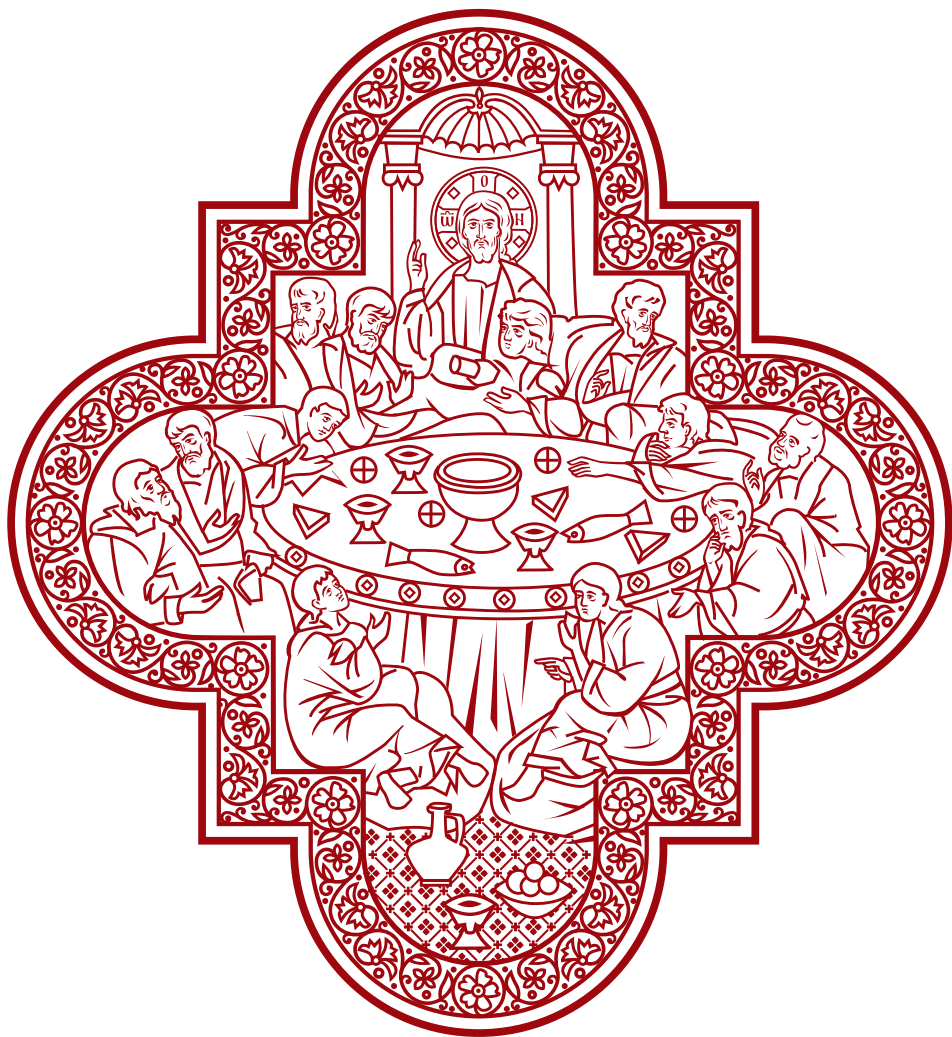

ЧИН БОГОСЛУЖІННЯ З ПРИЧАСТАМ ВІРНИХ (обідниця)

СИНОВАЛЬНЕ
ВІДЛЮБНО-ПРОСВІТНИЦЬКЕ
УПРАВЛІННЯ ПЦУ

КИЇВ,
2024 р. Б.

ПЦАЙНА ВЕЧЕРЯ

Належить знати, що за Переданням і канонічним порядком Святої Православної Церкви лише одну літургію протягом дня священник може звершити, бо під час неї має обов'язково причаститися Святих Таїн і спожити Святі Дари, що залишилися. Коли ж священник має потребу того самого дня заради свята, неділі чи з якоїсь іншої вагової причини звершити служіння також в іншому храмі, де вірні бажатимуть причаститися Святих Таїн, то не може служити там ще одну Божественну Літургію, бо лише раз на день, і не більше, йому належить причащатися. Тому задля спільної молитви і подання Святих Таїн вірним нехай священник звершує богослужіння за цим чином.

Святі Дари для такого богослужіння може священник взяти від приготовлених раніше, які зберігаються для причастя потребуючих, або приготувати під час літургії, яку раніше цього дня звершив, перенісши їх до іншого храму з належною честю і обережністю в Дароносиці.

Також належить пам'ятати, що благословенне вино у чаші, в яке під час цього богослужіння кладуться раніше освячені Святі Дари, треба спожити після служіння з усякою побожністю і не залишати у чаші нічого.

Через це після звершеної раніше повної Божественної Літургії нехай священник не споживає ніякої їжі, але дотримується постування, аж поки не завершить цього дня всі служіння з причастям вірних.

Варто також звернути увагу, що коли з якоїсь вагової причини в місці звершення цього богослужіння зовсім не виявиться вірних, які можуть приступити до причастя Святих Таїн, то богослужіння за цим чином має звершуватися як написано, за винятком виголосів та молитов, пов'язаних з причастям, як про це у належному місці зазначається.

Перед відprawою священник читає вхідні молитви (без «Господи, простягни руку Твою з висоти святої оселі Твоїї...») та одягає повне облачення, не читаючи молитов облачень, а тільки над кожною одежею промовляє: «Господу помолимося». Таким же чином миє руки.

Богослужіння звершується при відчинених царських вратах.

Священник бере святе Євангеліє, творить ним знак хреста над антимінсом і виголошує: **Благословенне Царство Отця, і Сина, і Святого Духа нині, і повсякчас, і на віки віків.**

Хор: Амінь.

Велика, або мирна, ектенія:

Священник: В мирі Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: За мир з неба і спасіння душ наших Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: За мир усього світу, за добрий стан святих Божих Церков і за з'єднання всіх Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: За святий храм цей і тих, що з вірою, побожністю та страхом Божим входять до нього, Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: За владика і отця нашого Блаженнішого Митрополита (ім'я) і владика нашого Преосвященного єпископа (ім'я), чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за увесь причет і людей Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: За Богом бережену Україну нашу, за владу, військо та народ її Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: За місто наше (село наше або святий монастир наш) і за всяке місто, село і країну, і за тих, що по вірі живуть у них, Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: За добре поліття, за врожай плодів земних і за часи мирні Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: За подорожніх, за недужих, знеможених та поневолених і за спасіння їх Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

У разі потреби тут промовляються додаткові прохання.

Священник: Щоб визволитися нам від усякої скорботи, гніву, небезпеки та недолі, Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: Пресвяту, Пречисту Преблагословенну, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зі всіма святими пом'янувши, самих себе і одне одного, і все життя наше Христу Богові віддамо.

Хор: Тобі, Господи (протяжно).

Священник тихо читає

Моїтву першого антифону:

Господи Боже наш, Твоя влада несканна і слава неосяжна. Твоя милість безмірна і людинолюбство невимовне. Сам, Владико, з благосердя Твого зглянься на нас і на святий храм цей і подай нам і тим, що моляться з нами, багату милість Твою та милосердя Твоє.

Виголос: Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

І співають перший антифон:

Благослови, душе моя, Господа. Благословенний Ти, Господи. Благослови, душе моя, Господа і, вся істото моя, ім'я святеє Його.

Благослови, душе моя, Господа і не забувай усіх добродійств Його.

Він очищає всі беззаконня твої, зціляє всі недуги твої.

Він звільняє від тління життя твоє, вінчає тебе милістю і милосердям.

Він виконує благі бажання твої: оновиться, подібно орляті, юність твоя.

Господь творить справедливість і суд усім покривдженням.

Показав путі Свої Мойсееві, синам Ізраїлевим – бажання Свої.

Щедрий і милостивий Господь, довготерпеливий і многомилостивий.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Благослови, душе моя, Господа і, вся істото моя, ім'я святеє Його. Благословенний Ти, Господи.

Мала ектенія

Священник: **Ще і ще в мирі Господу помолимось.**

Хор: Господи, помилуй.

Священник: **Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.**

Хор: Господи, помилуй.

Священник: **Пресвяту, Пречисту, Преблагословенну, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зі всіма свя-**

тими пом'янувши, самих себе і одне одного,
і все життя наше Христу Богові віддамо.

Хор: Тобі, Господи.

Священик тихо читає

Моайтву другого антифону:

Господи Боже наш, спаси людей Твоїх
і благослови насліддя Твоє, збере-
жи повноту Церкви Твоїї, освяти тих, що
люблять красу дому Твого, прослав їх за це
Твою Божественною силою і не залишай
нас, що надіємось на Тебе.

Виголос: Бо Твоя влада і Твоє є Царство,
і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа,
нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

І співають другий антифон:

Слава Отцю і Сину, і Святому Духові.

*Хвали, душе моя, Господа! Буду хвалити Господа, все
життя моє. Співатиму Богові моему, поки й живу.*

*Не надійтеся на князів, ані на синів людських, в них
нема спасіння.*

*Вийде дух його і вернеться в землю свою; в той день
загинуть усі помисли його.*

*Блажен, кому Бог Якова – Помічник його, у кого надія
на Господа Бога свого,*

Що створив небо і землю, море і все, що в них;

*Він береже істину повік, творить суд покриттвже-
ним, дає поживу голодним.*

Господь визволяє закованих, Господь умудряє сліпців,

*Господь підносить повалених, Господь любить пра-
ведників;*

*Господь охороняє пришельців; сироту і вдову при-
ймає, а путь грішників погубить.*

*Царюватиме Господь повіки, Бог твій, Сионе, з роду
в рід.*

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

*Єдинородний Сину і Слово Боже, Безсмертний єси,
Ти зволив ради нашого спасіння воплотитися від Свя-
тої Богородиці і Приснодіви Марії, без зміни став-
ши Людиною. Розіп'ятий був, Христе Боже, і смертю
смерть подолав; Ти Єдиний у Святій Тройці, співпро-
славлений з Отцем і Святим Духом, спаси нас.*

Потім священник виголошує

Маау вкєнію:

Священник: *Ще і ще в мирі Господу помоли-
мось.*

Хор: Господи, помилуй.

Священник: *Заступи, спаси, помилуй і збе-
режи нас, Боже, Твоєю благодаттю.*

Хор: Господи, помилуй.

Священник: *Пресвяту, Пречисту, Преблагос-
ловенну, Славну Владичицю нашу Бого-
родицю і Приснодіву Марію зі всіма святи-
ми пом'янувши, самих себе і одне одного,
і все життя наше Христу Богові віддамо.*

Хор: Тобі, Господи.

Священник тихо читає

Моливу третього антифону:

Т*и, що дав нам ці спільні й однодушні
молитви і обіцяв виконати прохан-
ня двох або трьох, що згодяться в ім'я Твоє,*

Сам і нині прохання рабів Твоїх на благо їм сповни, подаючи нам і в теперішньому віці пізнання Твоєї істини, а в майбутньому – життя вічне.

Виголос: Бо Ти Благий і Людинолюбний Бог є, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

І співають третій антифон:

У Царстві Твоім пом'яни нас, Господи, коли прийдеши у Царстві Твоім.

Блаженні убогі духом, бо їх є Царство Небесне.

Блаженні ті, що плачуть, бо вони втішаються.

Блаженні лагідні, бо вони успадкують землю.

Блаженні голодні й спрагли правди, бо вони наситяться.

Блаженні милостиві, бо вони помилувані будуть.

Блаженні чисті серцем, бо вони Бога побачать.

Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться.

Блаженні гнані за правду, бо їх є Царство Небесне.

Блаженні ви, коли ганьбитимуть вас і гнатимуть та ширитимуть про вас усяку лиху славу неправдиво Мене ради.

Радійте і веселіться, бо велика нагорода ваша на небесах.

Коли співають третій антифон, священник, ставши перед святим престолом, вклоняється тричі та цілує престол і святе Євангеліє та йде праворуч поза святим престолом. Попереду йде свічконосець зі свічкою. Вийшовши північними дверима, стає на амвоні.

Священник тихо читає

Моїтву входу:

Владико, Господи Боже наш, що встановив на небесах чини і воїнства ангелів і архангелів служити славі Твоїй, вчини, щоб з нашим входом відбувся і вхід святих ангелів, що разом з нами служили б і прославляли б Твою благість. Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Священник, благословляючи, промовляє: Благословенний вхід святих Твоїх завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Потім стає в царських вратах, підносить святе Євангеліє вгору, робить ним знак хреста і виголошує:

Премудрість. Станьмо побожно.

Якщо є вхідний стих, то він виголошується тут.

Хор: Прийдіть, поклонімося і припадимо до Христа. Спаси нас, Сину Божий, у святих дивний Сий, співаємо Тобі: алилуя.

Якщо в неділю: Прийдіть, поклонімося і припадимо до Христа. Спаси нас, Сину Божий, що воскрес із мертвих, співаємо Тобі: алилуя.

Якщо у свято Богородиці: Прийдіть, поклонімося і припадимо до Христа. Спаси нас, Сину Божий, молитвами Богородиці, співаємо Тобі: алилуя.

Також співають належні тропарі і кондаки.

А священник в той час читає

Молитву трисвятого:

Боже Святий, Ти у святих перебуваєш, Тебе трисвятими голосами серафими оспівують і херувими славлять, і всі Небесні Сили Тобі поклоняються. Ти привів усе з небуття до буття, створив людину за образом Своїм і за подобою, і всякими дарами її прикрасив. Кожному, хто просить, Ти даєш премудрість і розум, не відкидаєш і грішника, а встановлюєш покаєння для спасіння. Ти сподобив нас, смиренних і недостойних рабів Твоїх, і в цю годину стати перед славним Твоїм жертовником і належне Тобі поклоніння і хвалу приносити. Сам, Владико, прийми з наших грішних уст Трисвяту пісню, зглянься на нас з милосердя Твого, прости нам усяку провину вільну і невольну, освяти наші душі і тіла і дай нам побожно служити Тобі всі дні життя нашого молитвами Пресвятої Богородиці і всіх святих, що від віку Тобі угодні були.

Священник виголошує: Бо Ти Святий, Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас.

Хор: Амінь.

Співають Трисвяте за звичаєм. Замість Трисвятого на Різдво Христове, на Богоявлення Господнє, в Лаза-

реву суботу, у Велику суботу, на Пасху Христову, в усі дні Світлого Тижня, в неділю П'ятидесятниці співається: *Всі ви, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнутися. Алілуя (тричі).*

Замість Трисвятого на Воздвиження Хреста Господнього співається: *Хресту Твоєму поклоняємось, Владико, і святее воскресіння Твоє славимо (тричі).*

Хор співає Трисвяте, а священник тричі промовляє Трисвяте, вклоняючись перед святим престолом. І йде до горнього місця.

Священник, йдучи, промовляє:

Благословенний, хто йде в ім'я Господнє.

Благословенний Ти на престолі слави Царства Твого, що сидиш на херувимах, завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Після Трисвятого священник виголошує: **Будьмо уважні.**

І благословляючи людей: **Мир усім.**

Читець: І духові твоєму.

Священник: **Премудрість.**

Читець: Прокимен (і виголошує прокимен, а хор повторює його тричі за ним).

Священник: **Премудрість.**

Читець: Діянь святих апостолів читання. Або: Соборного послання святого апостола (ім'я) читання. Або: До Римлян (Коринф'ян, Галатів тощо) послання святого апостола Павла читання.

Священник: **Будьмо уважні.**

Поки читається Апостол, священник, кадить святий престіл, жертovníк й увесь вівтар, іконостас, читця,

хор і людей. Коли читець скінчить читати Апостола, священник промовляє: **Мир тобі.**

Читець: І духові твоєму.

Священник: **Премудрість.**

Читець: Аलिуя (і виголошує стих із псалмів).

Хор: Алиуя, алиуя, алиуя (тричі).

Священник промовляє

Молитву перед Євангелієм:

Засвіти в серцях наших, Людинолюбний Владико, Богопізнання Твого негаснуче світло і відкрий мислені очі наші на розуміння євангельської проповіді Твоєї. Всели в нас страх блаженних заповідей Твоїх, щоб ми, подолавши всі тілесні похоті, провадили духовне життя і думали, і чинили все вгодне Тобі. Бо Ти є освячення і просвічення душ і тіл наших, Христе Боже, і Тобі славу возсилаємо з Безначальним Твоїм Отцем і Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Священник виголошує: **Премудрість.** Станьмо побожно, вислухаймо святе Євангеліє.

І благословляючи людей: **Мир усім.**

Хор: І духові твоєму.

Священник: **Від (ім'я євангеліста) святого Євангелія читання.**

Хор: Слава Тобі, Господи, слава Тобі.

Священник: **Будьмо уважні.** І читає Євангеліє.

Хор: Слава Тобі, Господи, слава Тобі.

Священник виголошує проповідь, повчаючи людей
Слову Божому. Потім виголошує

Потрійну ектенію:

Священник: Промовмо всі з усієї душі і з
усього розуміння нашого, промовмо.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: Господи, Вседержителю, Боже
отців наших, молимося Тобі, вислухай і по-
милуй.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: Помилуй нас, Боже, з великої
милості Твоєї, молимося Тобі, вислухай
і помилуй.

Хор: Господи, помилуй (тричі).

Священник: Ще молимося за владика і отця
нашого Блаженнішого Митрополита (ім'я)
і владика нашого Преосвященного єписко-
па (ім'я), за братів наших священників, свя-
щенномонахів і за все у Христі братство
наше.

Хор: Господи, помилуй (тричі).

Священник: Ще молимося за Богом береже-
ну Україну нашу, владу, військо та народ її,
щоб ми тихе і мирне життя прожили у вся-
кому благочесті і чистоті.

Хор: Господи, помилуй (тричі).

Тут бувають додаткові прохання.

Священник: *Ще* молимося за спочилих ієрархів православних, благочестивих і благовірних князів і гетьманів наших, за повік незабутніх фундаторів святого храму цього (*в монастирі – святого монастиря цього*), і всіх раніше спочилих отців, братів і сестер наших, що тут і повсюди лежать, – православних.

Хор: Господи, помилуй (трисі).

Священник: *Ще* молимося за милість, життя, мир, здоров'я, спасіння, Боже завітання, прощення і відпущення гріхів рабів Божих (*поминає імена за здоров'я*) і всіх парафіян святого храму цього (*в монастирі – братії святого монастиря цього*), щоб зберегтися їм від усякої скорботи, гніву, біди, недуг душевних і тілесних, щоб спокійно вони жили, щоб у здоров'ї і добробуті всі дні життя їх проходили, Всемиловитий Господи, вислухай нас і помилуй.

Хор: Господи, помилуй (трисі).

Священник: *Ще* молимося за тих, що дари приносять і добро діють у святому і всесечесному храмі цьому; за тих, що трудяться, співають, і за всіх присутніх людей, що сподіваються від Тебе великої і багатої милості.

Хор: Господи, помилуй (трисі).

Священник тихо читає

Благаєльну молитву:

Господи Боже наш, прийми від рабів
Твоїх цю щиру молитву і помилуй нас
з великої милості Твоєї, і пошли милосердя
Твоє на нас і на всіх людей Твоїх, що споді-
ваються від Тебе багатої милості.

Виголос: **Бо** Ти Милостивий і Людинолюб-
ний Бог є, і Тобі славу возсилаємо, Отцю,
і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас,
і на віки віків.

Хор: Амінь.

Якщо є поминання спочилих, то

Ектенія заупокійна:

Священник: Помилуй нас, Боже, з великої
милості Твоєї, молимося Тобі, вислухай
і помилуй.

Хор: Господи, помилуй (тричі).

Священник: **Ще** молимося за упокоєння
душ спочилих рабів Божих (*душі спочило-
го раба Божого, спочилої раби Божої – імена*),
і за відпущення їм (*йому, їй*) усякої провини
вільної і невольної.

Хор: Господи, помилуй (тричі).

Священник: **Щоб** Господь Бог оселив душі їх
(*душу його, її*) там, де праведні спочивають.

Хор: Господи, помилуй (тричі).

Священник: Милості Божої, Царства Небесного і відпущення гріхів їх (*його, її*) у Христа, Безсмертного Царя і Бога нашого, просимо.

Хор: Подай, Господи.

Священник: Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Священник тихо читає

Молитву за спочилих:

Боже духів і всього тілесного, Ти смерть подолав і диявола переміг, і життя світові Твоєму подав. Сам, Господи, упокой душі спочилих рабів Твоїх (*душу спочилого раба Твого, спочилої раби Твоєї – імена*), у місці світлім, у місці квітучім, у місці спокою, де нема ні недуги, ні скорботи, ні зітхання. Всякий гріх, що вчинили вони (*вчинив він, вчинила вона*) словом, чи ділом, чи думкою, як Благий і Людинолюбний Бог прости, бо немає людини, що жила б і не згрішила. Бо тільки Ти один без гріха. Правда Твоя – правда вічна, і слово Твоє – істина.

Виголос: Бо Ти є воскресіння, життя і упокоєння спочилих рабів Твоїх (*спочилого раба Твого, спочилої раби Твоєї – імена*), Христе Боже наш, і Тобі славу возсилаємо з Безначальним Твоїм Отцем і Пресвятим, і Бла-

гим, і Животворчим Твоїм Духом, нині,
і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Ектенія вірних

Священник: Ще і ще в мирі Господу помо-
ЛИМОСЬ.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: Заступи, спаси, помилуй і збе-
режи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: Премудрість.

Священник тихо читає

Моїтву вірних:

Боже Великий і достойний хвали, що
животворчою смертю Христа Твого
привів нас із тління до нетління, визволи
всі наші почуття з омертвіння в пристрас-
тях, давши їм за доброго провідника вну-
трішні наміри; і око нехай уникає всякого
погляду лукавого, і слух нехай недоступ-
ним буде до слів пустих, а язик нехай буде
чистий від слів непристойних; очисти уста
наші, що хвалять Тебе, Господи; дай, щоб
руки наші від злих вчинків стримувалися,
тільки угодне Тобі діяли, зміцнюючи всі
члени тіла нашого і помисли благодаттю
Твоєю.

Виголос: Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Священник: Полюбімо одне одного, щоб од-
нодумно сповідувати.

*Хор: Отця, і Сина, і Святого Духа, Тройцю Єдино-
сущну і Нероздільну.*

Священник: Двері, двері! В премудрості
будьмо уважні!

Священник промовляє Символ віри. А хор разом
з народом співає:

СИМВОЛ ВІРИ

Вірую в Єдиного Бога Отця, Вседержи-
теля, Творця неба і землі, всього видимого
і невидимого.

І в Єдиного Господа Ісуса Христа, Сина
Божого, Єдинородного, що від Отця наро-
дився перше всіх віків. Світло від Світла,
Бога істинного від Бога істинного, рожден-
ного, несотворенного, єдиносущного з От-
цем, що через Нього все сталося.

Він для нас, людей, і ради нашого спасін-
ня зійшов з небес, і воплотився від Духа
Святого і Марії Діви, і став людиною.

І розп'ятий був за нас при Понтії Пилаті,
і страждав, і був похований.

І воскрес на третій день, за Писанням.

І вознісся на небеса, і сидить праворуч
Отця.

І знову прийде у славі судити живих і мертвих, і Царству Його не буде кінця.

І в Духа Святого, Господа Животворчого, що від Отця ісходить, що Йому з Отцем і Сином однакове поклоніння і однакова слава, що говорив через пророків.

В Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву.

Визнаю одне хрещення на відпущення гріхів.

Чекаю воскресіння мертвих

І життя майбутнього віку. Амінь.

Священник виголошує

Благальну екте́нію:

Священник: Доповнимо молитву нашу Господу.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: Дня всього звершеного, святого, мирного і безгрішного у Господа просимо.

Хор: Подай, Господи.

Священник: Ангела миру, вірного провідника, охоронителя душ і тіл наших у Господа просимо.

Хор: Подай, Господи.

Священник: Прощення і відпущення гріхів та провин наших у Господа просимо.

Хор: Подай, Господи.

Священник: Доброго і пожиточного для душ наших і миру для світу у Господа просимо.

Хор: Подай, Господи.

Священник: Останок життя нашого в мирі та покаянні скінчити у Господа просимо.

Хор: Подай, Господи.

Священник: Християнського кінця життя нашого, безболісного, бездоганного, мирного і доброї відповіді на страшному суді Христовому просимо.

Хор: Подай, Господи.

Священник: Єдність віри і причастя Святого Духа виблагавши, самих себе і одне одного, і все життя наше Христу Богові віддамо.

Хор: Тобі, Господи.

Священник (з піднесеними руками) виголошує:

І сподоби нас, Владико, безбоязно і неосудно насмілитись називати Тебе, Небесного Бога, – Отцем, і промовляти:

Хор: Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє; нехай прийде Царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Священник: Бо Твоє є Царство і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Священник (благословляючи людей): Мир усім.

Хор: І духові твоєму.

Священник: Голови ваші вклоніть перед Господом.

Хор: Тобі, Господи.

Священник тихо читає голововклонну молитву:

Боже Єдиний, Благий і Милосердний, що на висоті перебуваєш і смиренними опікуєшся, споглянь милосердним оком на всіх людей Твоїх, і збережи їх, [і сподоби вірних Твоїх неосудно причаститися цих животворчих Твоїх Таїн;] бо перед Тобою ми вклонили свої голови, очікуючи від Тебе багатой милості.

Священник (виголос): **Благодаттю, милосердям і людинолюбством Єдинородного Сина Твого**, що з Ним благословенний Ти, з Пресвятим і Благим, і Животворчим Твоїм Духом нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Зачиняються царські врата і завіса.

[Священник молиться: **Зглянься, Господи Ісусе Христе, Боже наш**, зі святої оселі Твоєї і з Престолу слави Царства Твого і прийди освятити нас, Ти, що вгорі з Отцем сидиш і тут з нами невидимо перебуваєш; і сподоби могутньою Твою рукою подати через нас Пречисте Тіло Твоє і Чесну Кров Твою всім людям.]

Якщо є причасники, священник приносить святу чашу, вливає в неї трохи вина. Бере запасні Святі Дари з дарохранительниці за числом причасників і вкладає до чаші, а її покриває платом.

[А якщо причасників зовсім немає, тоді священник після виголосу: **Благодаттю, милосердям і людинолюбством...** нехай царські врата не закриває, а відразу промовляє: **В мирі вийдемо...** і далі до кінця за чином як написано.]

Хор: Єдиний Святий, Єдиний Господь, Ісус Христос, на славу Бога Отця. Амінь. І співає причасний (кінонік).

Тоді відчиняють царські врата, і священник, вклонившись один раз, побожно бере святу чашу і виголошує: **Зі страхом Божим, вірою і любов'ю приступіть.**

Хор: Благословенний, хто йде в ім'я Господнє. Бог Господь і явився нам.

Священник стає в царських вратах обличчям до людей і читає

Молитву перед причастям:

Вірую, Господи, і визнаю, що Ти є воістину Христос, Син Бога Живого, що прийшов у світ спасти грішників, між якими я перший. Ще вірую, що саме це – є Пречисте Тіло Твоє і саме це – є Чесна Кров Твоя. Молюся, отже, Тобі: помилуй мене і прости мені провини мої вільні й невольні чи то в слові, чи в ділі, свідомі й несвідомі; і сподоби мене неосудно причаститися

Пречистих Твоїх Таїн на відпущення гріхів і на життя вічне. Амінь.

Вечері Твоєї Тайної, Сину Божий, причасником мене сьогодні прийми, бо ворогам Твоїм тайни не розповім і цілування не дам Тобі такого, як Іуда. Але, як розбійник, визнаю Тебе: пом'яни мене, Господи, у Царстві Твоїм.

Нехай не на суд і не в осуд буде мені причастя Святих Твоїх Таїн, Господи, а на зцілення душі й тіла. Амінь.

Усі причасники повторюють за священником молитву Вірую, Господи... Потім побожно, склавши руки навхрест на грудях, по одному підходять до причастя.

Священник, причащаючи, промовляє: Причащається раб Божий (*раба Божа або дитя Боже – ім'я*) Чесного і Святого Тіла і Крові Господа і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа на відпущення гріхів своїх і на життя вічне. Амінь.

Під час причастя священник (або два паламарі) підкладає під підборіддя причасників плат, яким після причастя витирає їх уста. Причасник, причастившись і відійшовши, приймає просфору і теплоту, запиваючи нею святе Причастя. Після причастя вірних священник входить у вівтар і ставить Святощі на святому престолі.

Священник малим покрівцем накриває святу чашу, обертається обличчям до людей і, благословляючи їх рукою, промовляє: Спаси, Боже, людей Твоїх і благослови насліддя Твоє.

Хор: Ми бачили світло істинне, прийняли Духа Небесного, знайшли віру істинну, Нероздільній Тройці поклоняємось, бо Вона спасла нас.

Священник, вклонившись, бере святу чашу, робить нею знак хреста над антимінсом, виголошуючи: **Благословенний Бог наш завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків.**

Хор: Амінь. Нехай наповняться уста наші похвалою до Тебе, Господи, щоб ми оспівували славу Твою, бо Ти сподобив нас причаститися Святих Твоїх Божественних, Безсмертних і Животворчих Тайн. Збережи у Твоїй святині, щоб кожен день навчалися правди Твоїї.

Священник відходить до жертовника і ставить святу чашу. Потім виголошує

Ектенію подяки:

Священник: Станьмо побожно! Приймавши божественні, святі, пречисті, безсмертні, небесні і животворчі страшні Христові Тайни, достойно подякуймо Господу.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Хор: Господи, помилуй.

Священник: Дня всього звершеного, святого, мирного і безгрішного виблагавши, самих себе й одне одного, і все життя наше Христу Богові віддамо.

Хор: Тобі, Господи.

Священник тихо читає

Мояитву:

Дякуємо Тобі, Спасителю всіх, Богу, за всі блага, що Ти подав нам, і за причастя Святого Тіла і Крові Христа Твого; і молимося Тобі, Владико Людинолюбний: захисти нас покровом Твоїм, і дай нам аж до останнього нашого зітхання достойно причащатися Святощів Твоїх на просвічення душі й тіла і в успадкування Царства Небесного.

Священник виголошує: Бо Ти освячення наше, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Священник: В мирі вийдемо.

Хор: В ім'я Господнє.

Священник: Господу помолимося.

Хор: Господи, помилуй.

Коли було причастя вірних, священник виголошує

Заамвонну мояитву:

Владико, Христе Боже, Царю віків і Творче всього, дякуємо Тобі за все добре, що подав нам, і за причастя пречистих і животворчих Твоїх Таїн. Благаємо тебе, Блаже і людинолюбче, охорони нас покровом Твоїм у тіні крил Твоїх і даруй

нам аж до останнього нашого зітхання з чистим сумлінням причащатися святощів Твоїх на відпущення гріхів і на життя вічне. Ти бо є Хліб життя, Джерело освячення, Податель благ, і Тобі славу возсилаємо з Отцем і Святим Духом нині, і повсякчас, і на віки віків.

[А коли причастя вірних не було, тоді нехай священник виголошує цю **заамвонну моїтву**:

Боже, що все бачиш і знаєш таємниці сердець наших! Поєднавшись із Твоєю Божественною славою через слухання Євангелія Твого і однодушні молитви, Тебе призиваємо: не відвертайся від роду нашого, не відкинь, не залиш, але подай нам достаток в усьому – зціли хвороби, визволи від спокус, утіш у скорботах, допоможи в чеснотах і терпінні, усі потрібні дарування посилаючи, подаючи і в земному житті усе корисне для всіх людей Твоїх, сподобляючи нас досягнути і безсмертного життя у Небесному Царстві Твоєму. Бо Ти є Податель усякого блага і Спаситель душ наших, і Тобі славу возсилаємо з Єдинородним Твоїм Сином і Святим Духом нині, і повсякчас, і на віки віків.]

Хор: Амінь. Нехай буде благословенне ім'я Господнє віднині й довіку (тричі). І псалом 33: Благословлю Господа на всякий час, завжди хвала Йому в устах моїх.

Господом буде хвалитися душа моя; нехай почують вірні і звеселяться. Величайте Господа зі мною, і прослаavimo ім'я Його всі спільно. Я шукав Господа, і Він почув мене і від усіх скорбот визволив мене. Приступіть до Нього і просвітіться, і лиця ваші не осоромляться. Ось убогий блавав, і Господь почув його і від усіх скорбот спас його. Ангел Господній охороняє тих, що бояться Його, і визволяє їх. Споживіть і побачите, що благий Господь. Блажен муж, що уповає на Нього. Бійтеся Господа, всі святі Його, бо не знають нестатку ті, що бояться Його. Багаті зубожіли і зголодніли, а ті, що шукають Господа, не будуть позбавлені всякого блага. Прийдіть, діти, послухайте мене, я страху Господнього навчу вас. Хто з людей бажає жити і бачити дні благі – стримує язик свій від зла, і уста твої нехай не будуть облесливі. Ухиляйся від всього злого і твори добро, будь мирний і пильний того. Очі Господні до праведних, і вуха Його до молитви їх. Лице ж Господнє проти тих, що чинять зло, щоб знищити з землі й пам'ять про них. Взивали праведні, і Господь почув їх і від усіх скорбот визволив їх. Близько Господь до скорботних серцем, і смиренних духом Він спасає. Багато скорбот у праведника, та від усіх них визволить його Господь. Господь береже всі кості їх, і жодна з них не зламається. Смерть грішників люта, і ті, що ненавидять праведного, загинуть. Господь визволить душі рабів Своїх, і не загине ніхто з тих, що уповають на Нього.

Священник благословляє народ, виголошуючи:

Благословення Господнє на вас Його благодаттю і людинолюбством завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Священник (обернувшись до святого престолу):

Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі.

Хор: Слава Отцю і Сину, і Святому Духові нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь. Господи, помилуй (тричі). Благослови.

Священник (з хрестом у руках): **Христос (в неділю: що воскрес із мертвих), істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, святих славних і всехвальних апостолів, і святого (ім'я святого, що його храм), і святого (ім'я святого, що його пам'ять у той день), святих і праведних Богоотців Іоакима і Анни, і всіх святих, помилує і спасе нас, бо Він Благий і Людинолюбний.**

Хор: Амінь. Владику і отця нашого (ім'я), Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України, і владика нашого (ім'я), Преосвященного єпископа (титул), Богом бережену Україну нашу, владу, військо і побожний народ її, настоятеля, братію і всіх парафіян святого храму цього, і всіх православних християн, Господи, збережи їх на многії літа!

Після відпусту священник дає вірним цілувати святий хрест. Коли священник повернеться у вівтар, то закриваються царські врата й завіса.

